

לאכול את עצמך - על האופן המופלא והנעגם שבו פועלת האמנות של בועז ארד

בועז ארד טיגן ביציה מביצת תרנגולת והזמין את התרנגולת לסעודה. מקור התרנגולת נטבל בחלבון הנקרש. התרנגולת, אם תרצו, אוכלת את הביצה שהיא הטילה, ולכן, במובן מסוים אוכלת את עצמה. כך בועז פתר (באופן ויזואלי וקצת מחליא) את החידה המילולית של מה קדם למה, כי בוידאו של בועז ארד המטילה טובלת במוטל שהטילה. זאת חידה על חיות שמופנית לאנשים, כי רק אנשים מתקינים תבשילי ביצים וגם ממשילים משלי חיות וחדים חידות הגיון שכאלה.

עבודה אחרת של בועז היא הצבה פיסולית שבה "חמור" - השם שניתן בעברית למתקן שעליו מונח דיקט שולחן הנגרים - נושא על גבו חמור ממש, חיה קטנטונת מפוסלת בעץ. חמור יושב על חמור.

אלה רק שתי דוגמאות, ובכל זאת נדמה לי שבועז פעל במעברים גמישים בין החומר הויזואלי לשפה המילולית באופן הקרוי קאתאקרזיס *Catachresis*. מדובר בתחבולה לשונית שעיקרה שיבוש סמנטי, שימוש סוטה או שגוי במכוון. התוצאה הנפוצה בגוגל לקאתאקרזיס היא "רגלי השולחן" כשה"רגל" הושאלה מן החי אל הדומם. בפשטות מוחלטת כזאת פועלות העבודות של בועז ארד; כמו פסל החמור הנישא על גבי "חמור" ומה שהטיל את עצמו אוכל את עצמו. אפשר להמריא משם אל הפיגורה של המלנכוליה שהיא אכילת עצמך, כי זה המצב הקליני של האבל והמלנכוליה, מצב של אבל, טריפה מנטלית של העצמי ההולך ונאכל.

לא רק בדיעבד אבל וחורבן הם נושאים מהותיים בעבודה של בועז. לכן אני שבה ומתבוננת בפסל "הערבה הבוכיה", אוסף מחבטים בצבע ירקרק שמשתלשלים מגזע העץ, כמין מקל מדומיין של גזע עץ מקולבים. עלה בדעתי שהבכי או אולי הקינה של העץ מצויים כבר במחבטים שצורתם כצורת כלי נגינה, ספק גיטרות ספק כנורות. בתהילים

קל"ז, נושאות ערבות את הכנורות הבוכים, אלה המנגנים מעצמם, על החורבן והגלות.
ואם בגוגל אחת הדוגמאות לשימוש קאתארקטי הינו המשפט באנגלית The art of
sinking in poetry אפשר לחזור לעברית ולדבר את פלא הצלילה בעבודות,
במעברים.

אבל מלנכוליה אינה האופן הבלעדי לסכם בו השתקעות בעשיה של בועז ארד. כי
בחיבורים ובדימויים שיצר הוא הוציא לחופשי יחס שלא שיערנו בין האנושי לחייתי,
הצמחי והדומם. בעקבות אן קרסון שציטטה את סימון וייל, מדובר בחילוץ, שילוח
לחופשי את היצור הכלוא ב"אנושי". באנגלית זה "undoing the creature in us".
ברישום נפלא ומצחיק של בועז, קימה כלבתו נעשית לקימה-קנגורו שיוולדת ומיילדת
מחדש את בועז.

רציתי לסיים, לרגע זה, בקטע מתוך "ניסיון ודלות", פרגמנט של וולטר בנימין:
"ההוויה של מיקי מאוס היא חלום כזה של האדם העכשווי. הוויה זו מלאה פלאים, שלא
זו בלבד שהם עולים על פלאי הטכניקה, אלא שהם אף שמים אותם לצחוק. שהרי המופלא
שבהם הוא שכולם נובעים, בלא מנגנונים, תוך כדי אלתור, מגופו של מיקי מאוס, חבריו
ורודפיו, מתוך הרהיטים היומיומיים ואף מתוך עצים, עננים או ים... מופיעה על כל
צעד ושעל הוויה גואלת מספיקה לעצמה בצורה הפשוטה והנוחה ביותר, הוויה שבה...
הפרי ממחר להתעגל על העץ כסירה של כדור פורח...".

הבה נעצור. נשים לב לאגם המשתרע מאחוריו של השעיר (לעזאזל) שבועז ארד צייר.
השעיר גורלו מובדל מכל החיות האחרות. אותו לא יתקינו לדבר מאכל. תחת זאת הוא
ילך ל"שם".